

BESLUT

1992-12-02

Bildande av naturreservatet Broby äng

Uppgifter om reservatet

Reservatets benämning: Naturreservatet Broby äng

Socken: Viby

Fastighet: Brobytorp 1:5

Ägare: Hallsbergs kommun och Viby pastorat

Läge: Ca 4 km ONO om Viby kyrka

Ekonomiska kartbladet 09590

Topografiska kartbladet Finspång NV

Tyngdpunktskoordinaterna är X = 6549640

Y = 1450180

Areal: 2,8 ha

Gräns: Markerad fastighetsgräns för Brobytorp 1:5 på den ekonomiska kartan

Naturvårdsförvaltare: Hallsbergs kommun och Viby pastorat, i samråd med Hallsbergs biologiska förening

Ärendets handläggning

I samband med länsstyrelsens naturinventering av Hallsbergsg kommun 1976-1978 noterades Broby äng som ett delområde av "Nalavibergs ekäng" som uppmärksammats på grund av landskapsbilden, vegetationen och floran. Broby äng omnämns även i en förteckning över naturminnen och skyddsvärda områden inom Viby socken.

I länsstyrelsens naturvårdsöversikt 1984 ingår Broby äng i objekt nr 61:19 "Nalavibergs ekäng m m", som har mycket högt naturvärde (klass II).

Marken ägs av Hallsbergs kommun och Viby pastorat med halv andel vardera. Frågan om reservatsbildning genom kommunalt delegationsbeslut väcktes vid miljö- och hälsoskyddskontoret efter samråd med tekniska förvaltningen i egenskap av markägare och förvaltare. 1989 gjordes en detaljerad sammanställning över floran inom fastigheten. Samråd har skett med företrädare för Strängnäs stift. Stiftets egendomsnämnd har beslutat att upplåta sin andel i fastigheten för naturreservat.

Förslag till beslut inklusive föreskrifter och skötselplan har upprättats under 1992 av miljö- och hälsoskyddskontoret. Förslaget har sänts på remiss i enlighet med naturvårdsförordningen 11 § och miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 1992-05-20 § 76. Av remissvaren framgår att beslut om reservatsbildning kan fattas i enlighet med förslaget. Inga ekonomiska ersättningsanspråk har framförts för att låta marken överföras till naturreservat. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har delegation från länsstyrelsen att förordna om naturreservat och naturvårdsområden på kommunal eller delvis kommunal mark tillhörande naturvårdsklasserna 2 och 3 enligt gängse normer för länet.

Beskrivning av området

Broby äng ligger till stor del i västra sluttningen av ett stort moränhöjdskomplex av drumlintyp. Moränmaterialet i höjds sluttningen är sannolikt starkt omlagrat genom svallning. I moränmaterialet kan även ingå en del alunskiffer. Området är bördigt och har rik flora.

Större delen av fastigheten består av lundartad lövskog. Skogen betades tidigare av nötkreatur och hade då en mera öppen karaktär med ek och hassel som dominerande trädslag. När betet upphörde i slutet av 1970-talet började området att växa igen. Det har nu fått en sluten och lundartad prägel. Ask och asp har vandrat in i stor mängd. De konkurrerar nu framgångsrikt med lundens ek och hassel samt med inslaget av alm, lönn, fågelbär och vildapel. Flera av ekarna i lunden är mycket stora. De båda största har en omkrets i brösthöjd som överstiger 4 m.

Vårfloran är betagande med bl a smånunneört, vårlök, svalört, vit- och blåsippa. Under försommaren när lövverket tätat och antalet blommande växter minskat kan man med lite tur träffa på områdets sällsyntaste kärlväxt; nästrotten. Den brukar årligen blomma i minst ett tiotal exemplar.

Svampfloran i lunden är mycket rik. Det beror främst på beståndets slutenhet och mängden av olika träd. På de gamla ekarna växer bl a ek-, korall- och blekticka. På gamla förkolnande ekollon hittar man den lilla ollonskålen. Björnmusslingen växer på gamla almstockar. Av ovanligare marklevande svampar kan nämnas lömsk flugsvamp, bleksopp, blodsock, blek kantarell och vitbrun vaxskivling.

I nordöstra hörnet av fastigheten Brobytorp 1:5 finns en f d betesäng med trivial växtlighet. Efter betets upphörande har främst hundäxing och älgört intagit en dominerande ställning. I gläntan växer hägg, apel och hagtorn samt några snår av främst nypon och olvon. I brynet mot lunden står några större getaplar.

Områdets betydelse och behov av skydd och vård

Området är botaniskt intressant. Det har stor betydelse framför allt för svampfloran bl a genom tillgången på döda och döende lövträd. Detta gynnar även flera fågelarter och vedlevande insektsarter. Antalet träd- och buskarter är stort för den relativt begränsade arealen. Genom sin orördhet ur skoglig synpunkt och den stora artrikedomen är området i behov av särskilt skydd och behöver förklaras som naturreservat.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

Det beskrivna området, som avgränsas med innerkanten av den punkt-streckade linjen som utgör fastighetsgräns för Brobytorp 1:5 på bifogade karta bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedom om landets natur. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025)

att förklara området som naturreservat samt att naturreservatets namn skall vara Broby äng

att syftet med reservatet skall vara att bevara den lundartade lövskogen samt att bibehålla den öppna karaktären inom ängsmarken i den nordöstra delen genom slåtter. Skötseln skall ske med en allmän målsättning att gynna artrik flora och fauna.

att för området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (SFS 1986:484, omtryckt 1987:939) vilka anges nedan

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. Uppföra anläggning eller byggnad, eller anlägga väg
2. Spränga, schakta, gräva, dränera, tippa, utfylla eller bedriva täkt i någon form
3. Uppföra mast eller antenn
4. Dra fram mark- eller luftledning
5. Anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel
6. Röja, gallra, slutavverka eller utföra annat ingrepp i vegetationen än vad som anges i skötselplan. Gäller även vindfällan och döda träd.
7. Tillföra växtnäringsämnen eller använda kemiska bekämpningsmedel

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas att tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservat

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt att skada växtligheten i övrigt genom att plocka eller gräva upp växter som örter, gräs, ris, svampar, mossor och lavar
2. Störa eller skada djurlivet t ex genom att samla in insekter, klättra i boträd eller på nära håll fotografera fågelbo
3. Medföra ej kopplad hund eller annat lösgående djur
4. Rida
5. Parkera annat än på anvisad plats
6. Framföra cykel eller motordrivet fordon
7. Tälta eller ställa upp husvagn.
8. Göra upp eld
9. Anbringa tavla, skylt, affisch, inskrift eller annan störande anordning

Föreskrifterna ovan under C gäller även markägare och innehavare av särskild rätt

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m m som framgår av skötselplanen. Inom ramen för dessa kan miljö- och hälsoskyddsnämnden fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen
2. Reservatet skall märkas ut enligt Svensk Standard (SIS 031522) och naturvårdsverkets anvisningar. Naturvårdsförvaltaren svarar för detta.
3. Naturvårdsförvaltare skall vara Hallsbergs kommun och Viby pastorat. Samråd skall ske med länsstyrelsen i frågor som inte är reglerade i skötselplanen. Naturvårdsförvaltningen skall ske i samråd med Hallsbergs biologiska förening.